

СИНДИКАТ РАДНИКА У ПРОСВЕТИ
СРБИЈЕ

СРПС

БЕОГРАД, Дечанска 14/5; тел/факс: 011/3236-259, 025/420-093
E-mail: sob@beograd.com, sindiso@sbb.rs

„Што се грбо роди, време не исправи!“

СОЦИЈАЛНИМ СПОРАЗУМОМ ЗАДОВОЉНА ЈЕДИНО ВЛАДА

Социјални (Социјално-економски, ма шта год то значило) споразум, који су пре месец дана потписали учесници социјалног дијалога на националном нивоу, односно социјални партнери који (ничим изазвани) седе у Републичком социјално-економском савету, био је на првој верификацији истог тог Савета у понедељак, **30.05.2011.г.**, како би потписници оценили ефекте овог својеврсног социјалног пакта у кога се много наде полагало, а који је већ у старту био проблематичан, поготову са аспекта релевантности, односно репрезентативности учесника и потписника пакта, па самим тим и снаге договореног, где су сви спорни сем Владе, а нарочито партнери из реда послодаваца и једног од два синдиката (читај: УГС „Независност“). Подсећамо да су социјални партнери преузели **31** задатак да испуне до краја календарске године, али да се прича свела углавном на минималац, односно минималну зараду за чију су исплату, већ у старту, послодавци који седе у Савету (чланови УПС) тражили бенефиције, у смислу смањења пореза и доприноса да би је уопште и они испоштовали, а послодавци ван Савета је оспорили и јавно изјавили да је неће ни поштовати, као што уосталом не поштују, у великом делу, и обавезу исплаћивања доприноса и пореза на зараду, а понекад и исплату саме зараде. Стога и не чуди да су тај Споразум оспоравале и синдикалне центре које не учествују у СЕС-у: КСС, АСНС и УСС „Слога“, као и послодавци који не учествују у раду СЕС-а, при чему су посебно против Споразума били чланови АМСП и Удружења послодаваца „Привредник“.

У поменутом Социјално-економском споразуму највећи део домаћих задатака добила је ипак Влада Србије, што је и логично, јер она је најјачи учесник дијалога, а и највећи послодавац у држави. Као позитивно је оцењено то што је СЕС донео Одлуку о висини минималне зараде од **102** динара, али тек у другом полугодишту ове године, иако је био у обавези да минималац увећа већ од **01.** јануара текуће године. Иначе, успут речено, минималац би свакако требао бити предмет поштовања Закона о раду који је предвидео полугодишње увећавање минималне зараде, а не Социјалног споразума. Стога и не чуди што је у првом полугодишту минималац остао исто као у претходном периоду – **95** динара за ефективан радни час.

Председник УПС Небојша Атанацковић, кога спори и његова матична организација је оценио да су „мере подстицања запошљавања, уз једногодишњи опрост доприноса за ПИО и пореза на зараде добре и да би требале обезбедити нових минимално **20.000** радних места и, наравно, пријављених радника, али да су

недовољне и да ће тешко попунити празнину насталу губитком **200.000** (неки тврде чак и **300.000**) радних места од почетка кризе“.

Ни синдикати нису претерано задовољни применом Споразума и оценили су да је он већ прекршен. Иако синдикати имају председавајућег (Љубисав Орбовић, председник СССС) савета и иако су Споразуму дали прелазну оцену, бележимо да ни они нису поштовали слово Споразума о социјалном миру (до краја календарске године) јер смо сведоци да су синдикати из табора Самосталног синдиката ових дана прешли сваку меру тиме што су заузели складишта готове муниције и наоружања у „Застави“, а све са констатацијом да су закинута њихова радна права. Синдикати су оценили да је добра страна Споразума повезивање стажа за готово **100.000** радника у предузећима која послују са **50%** и више државног капитала, предузећа у поступку приватизације или припреме за приватизацију, иако је јасно да ће ова цифра само увећати број пензионера, који и иначе представљају неиздржив терет и трошак за буџет, (пошто се половина пензија већ одавно, и нигде у свету забележено, финансира из републичког буџета) и само појефтинити те компаније за будуће купце. Синдикати су својим социјалним партнерима из Владе припретили да ће напустити трипартитни договор уколико предност при расписаним тендерима не буду имале домаће фирме и компаније, већ послови буду додељивани страним компанијама. Савет је највеће незадовољство исказао чињеницом да раст цена није заустављен, иако је евро знатно пао, а динар ојачао.

Представник другог синдиката у СЕС-у, Бранислав Чанак је у свом познатом маниру рекао да Србија „није Дизниленд, па да се неким чаробним штапићем у привреди врати **400.000** (!?) радних места изгубљених у кризи“ и припретио „да ће уследити протести којих се нису одрекли потписивањем Споразума“.

За разлику од синдиката и послодаваца, Влада је изузетно задовољна учинцима Споразума и, наравно, реконструисане Владе и, према речима министра за рад, који је један од шест министара – учесника СЕС-а, „већ у наредним данима ће се интензивирати разговори са представницима релевантних институција, како би се нашло решење за ове пропусте“. Уједно ће се, како каже он, „појачати активности инспектора за рад, који ће контролисати примену Споразума“.

За све синдикално организоване раднике и оне који то нису и који немају представнике у официјелном социјалном дијалогу, остаје слаба утеха, пошто социјални дијалог на највишем нивоу, као уосталом и на оном локалном, све више служи сам себи као циљ, а не да је циљ којим се остварују права запослених која се хаметиче крше и од Владе као послодавца и од покрајинских и локалних власти, а да не говоримо о томе колико мало права има код приватних послодаваца, а нарочито оних који су из миљеа тзв. контраверзних домаћих предузетника. При томе, неколико уређених страних-домаћих компанија представљају „ласту која не чини пролеће“.

У сваком случају, Социјално-економски савет наставиће да прати сопствени Споразум и вероватно да га мало критикује, а у правилу и даље представља као позитиван допринос социјалном дијалогу у држави, јер тако одговара свим учесницима тог трипартитног тела.

Београд, **31.05.2011**.год.

проф. Хади Здравко М. Ковач
генерални секретар СрпС